

Рис. 5.128

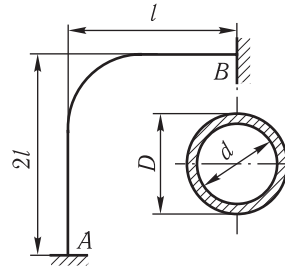

Рис. 5.129

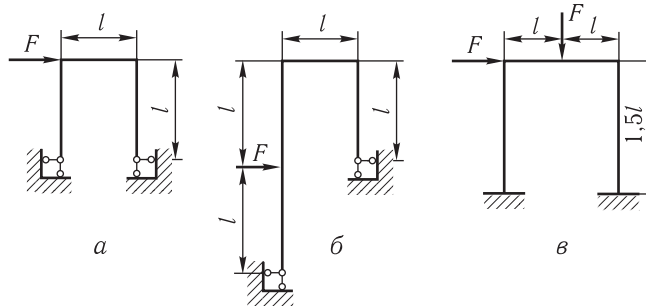

Рис. 5.130

безпечується міцність шарнірного з'єднання A . Згинальна жорсткість стрижнів рами однакова.

Відповідь: $a = 0,061$ м.

5.146. На ділянці мідного трубопроводу з жорсткозакріпленими фланцями A і B температура змінюється на 100° (рис. 5.129). Визначити найбільше напруження, що виникає в трубопроводі. Зовнішній діаметр труби $D = 20$ мм, внутрішній — $d = 14$ мм, $l = 0,2$ м.

Відповідь: $\sigma_{\max} = 70,1$ МПа.

5.147. Для рам, зображених на рис. 5.130, визначити навантаження, за якого вичерпується несівна здатність рами. Внутрішній граничний момент стрижнів $M_{\text{гр}}$ вважати відомим.

Відповідь: а) $F_{\text{гр}} = \frac{2M_{\text{гр}}}{l}$; б) $F_{\text{гр}} = \frac{2M_{\text{гр}}}{l}$; в) $F_{\text{гр}} = \frac{8M_{\text{гр}}}{3l}$.

5.6. Балки на пружній основі

5.148. Балка, що має моменти інерції $I = 1223 \cdot 10^{-8}$ м⁴ та опору $W = 180 \cdot 10^{-6}$ м³ поперечного перерізу, модуль пружності $E = 2 \cdot 10^5$ МПа, довжину $l = 15$ м, лежить на суцільній пружній основі й навантажена

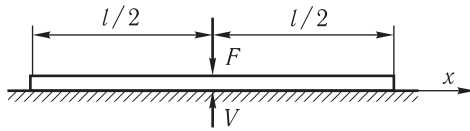

Рис. 5.131

зосередженою силою $F = 100$ кН посередині (рис. 5.131). Жорсткість основи $K = 30$ МПа. Побудувати епюри прогинів і згинальних моментів.

Відповідь: $M_{\max} = 18,7$ кН·м;
 $w_{\max} = 2,15$ мм.

5.149. Рейка-балка, що має моменти інерції $I = 1223 \cdot 10^{-8}$ м⁴ та опору поперечного перерізу $W = 180 \cdot 10^{-6}$ м³, модуль пружності $E = 2 \cdot 10^5$ МПа, навантажена п'ятьма зосередженими силами тиску коліс локомотива (рис. 5.132). Визначити напруження в рейці під середнім і п'ятим колесами.

Відповідь: $\sigma_{\text{ср}} = 58,8$ МПа; $\sigma_{(5)} = 77,0$ МПа.

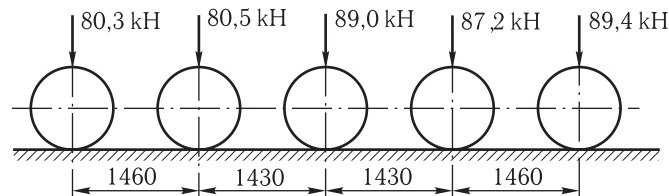

Рис. 5.132

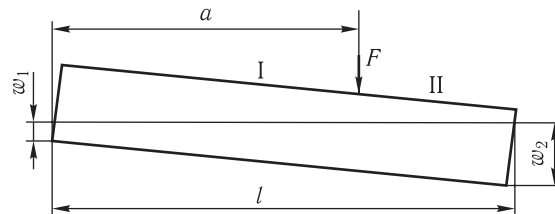

Рис. 5.133

5.150. Сталевий понтон, який має форму прямокутного паралелепіпеда завдовжки $l = 10$ м і завширшки $b = 3$ м, навантажений зосередженою силою $F = 200$ кН на своїй осі на відстані $a = 6$ м від носа (рис. 5.133). Визначити осадку w_1 і w_2 понтона та побудувати епюру згинальних моментів. Момент інерції перерізу понтона $I = 1 \cdot 10^{-2}$ м⁴, модуль пружності матеріалу понтона $E = 2 \cdot 10^5$ МПа, питома вага води $\gamma = 10$ кН/м³.

Відповідь: осадка понтона біля носа $w_1 = 0,27$ м, біля корми — $w_2 = 1,07$ м;
 $M_{\max} = 233$ кН·м.